

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 05-02-2018
Enhed: SPOLD
Sagsbeh.: DEPSKS
Sagsnr.: 1800592
Dok. nr.: 528253

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 15. januar 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 420 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 420:

”Ministeren bedes oplyse status for regionernes arbejde på astma- og allergiområdet? Herunder oplyse, hvor langt regionerne er nået på astma- og allergiområdet i forhold til de fem initiativer, som anbefales i Sundhedsstyrelsens statusrapport på allergiområdet fra februar 2017?”

Svar:

Af Sundhedsstyrelsens rapport ”Status på allergiområdet” fra januar 2017 fremgår det, at der har været en markant stigning i antal personer og antal kontakter med allergirelaterede diagnoser fra 2012 og frem i hospitalsvæsenet. Samtidig vurderes det, at der efter nedlæggelsen af grenspecialet allergologi ikke har været tilstrækkeligt fokus på fagområdeuddannelse af speciallæger inden for allergiområdet. Derfor opstilles der i ovennævnte status fem anbefalinger til, hvordan udfordringer på området kan imødegås.

Ministeriet har til brug for min besvarelse indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen. Sundhedsstyrelsen oplyser:

”Sundhedsstyrelsen offentliggjorde i januar 2017 rapporten ”Status på allergiområdet”. Det skal indledningsvist understreges, at regionerne og de faglige selskaber har ansvaret for at følge op ift. de foreslåede initiativer i rapporten. For at understøtte dette afholdte Sundhedsstyrelsen et opfølgingsmøde med deltagelse af regionerne og de relevante faglige selskaber den 26. oktober 2017. Formålet med opfølgingsmødet var at følge op på, hvor langt regioner og selskaber var kommet med at implementere de fem initiativer til at styrke indsatsen på allergiområdet fremsat i Sundhedsstyrelsens rapport.”

Sundhedsstyrelsen oplyser desuden: ”Den overordnede tilbagemelding til Sundhedsstyrelsen fra regionerne og de faglige selskaber var, at opfølgingsmødet blev afholdt så relativt tæt på rapportens udgivelse, at større ændringer inden for astma- og allergiområdet ikke kunne forventes endnu, men at rapporten havde sat fokus på området generelt.

I forhold til de fem initiativer i Sundhedsstyrelsens statusrapport var tilbagemeldingerne på opfølgingsmødet følgende:

I. Øget fokus på kompetencer i allergologi i den postgraduate lægeuddannelse

Der er ingen formelle krav til, hvor ofte kompetenceoversigten i de lægevidenskabelige selskabers målbeskrivelser skal opdateres.

Det fremgik af de lægevidenskabelige selskabers præsentation, at der var forskel på, hvor meget allergologien var tiltænkt at fylde i målbeskrivelsernes kompetenceoversigter både nu og fremover.

Sundhedsstyrelsen fremførte, at styrelsen fremover ved de kommende målbeskrivelsesrevisioner vil have opmærksomhed rettet på, hvor meget allergologien fylder i selskabernes målbeskrivelsernes kompetenceoversigter.

II. Styrkelse af håndtering af borgere med allergi i almen praksis

Almen praksis er ikke bekymret for allergiområdet, som ikke opfattes som udfordrende på samme måde som fx psykiatri- og kronikerområdet. Sygeplejersker har også med den nye overenskomst fået mulighed for at overtage nogle af opgaverne fra de alment praktiserende læger på området.

Det vigtige for almen praksis er at have steder (speciallæger, allergicentre og hospitalet/afdelinger), hvortil de kan henvise allergipatienter til videre udredning. Her opleves der at være store regionale forskelle på, hvor gode viderehenvisningsmulighederne er.

Den generelle opfattelse på landets allergicentre er, at almen praksis henviser de rigtige patienter.

Der skønnes således ikke at være behov for at opgradere allergologien i speciallægeforløb for almen medicin, men det påskønnes, hvis der findes gode efteruddannelseskurser inden for allergologien som interesserede alment praktiserende læger kan tilmelde sig. Kurserne skal dog ikke være obligatoriske.

III. Øget fokus på fagområdeuddannelser i allergologi

Der var på opfølgingsmødet generel enighed om behovet for at uddanne flere specialister inden for allergologien, eftersom flere aktivt udøvende speciallæger i allergologi står foran at skulle gå på pension.

Der er derfor behov for at få flere ind på fagområdeuddannelsen i allergologi og det både på voksen- og børneområdet såvel som fra flere specialer.

Danske Regioner oplyste hertil, at der i regi af Danske Regioner nedsættes en fælles-regional gruppe, som skal se på kompetencer og efterspørgsel inden for allergologien på tværs af regionerne. Herunder på hvilket niveau allergipatienterne skal undersøges og behandles – i almen praksis, i speciallægepraksis eller på hospitalet/allergicentre.

IV. Etablering af allergicentre

Der findes i dag tre allergicentre i landet, som er placeret hhv. på Odense Universitets Hospital (OUH) i Region Syddanmark, på Gentofte Hospital i Region Hovedstaden og på Aarhus Universitetshospital (AUH) i Region Midtjylland.

De tre centre beskrives som velfungerende og fungerer som et samarbejde mellem relevante specialer og på tværs af relevante faggrupper. Centrene har desuden til formål at styrke faglig udvikling og koordinering mellem relevante fagpersoner samt styrke uddannelse og forskning.

Ud over de tre etablerede allergicentre er der i Region Sjælland taget beslutning om etablering af et regionalt "murstensløst" allergicenter udgående fra Medicinsk Afdeling på SUH, Roskilde. Det murstensløse allergicenter skal trække på kompetencer inden for relevante specialer i regionen som lungemedicin, dermatologi, pædiatri, arbejdsmedicin og øre-næsehals og skal bl.a. samarbejde med allergicentrene i Region Hovedstaden og Region Syddanmark.

Region Nordjylland har som følge af vanskeligheder ved at tiltrække specialister i allergologi ikke etableret deres eget allergicenter, men har under overskriften "Bring your own patient" indgået et samarbejde med allergicenteret i Region Syddanmark, hvor speciallæger fra Region Nordjylland kan tage deres patienter med til Allergicenteret i Odense for at få patienterne udredt og/eller behandlet. Herved finder der også en vidensdeling inden for allergologien sted.

V. Fuld implementering af overenskomst for praktiserende speciallæger

Umiddelbart vurderes det, at overenskomsten er et godt værktøj til at styrke den fremtidige indsats på allergiområdet.

Dansk Selskab for Almen Medicin berettede, at overenskomsten bl.a. har ført til et øget fokus på børneastma hos de alment praktiserende.

Det kan af ovenstående ses, at der allerede i regionerne såvel som i de faglige selskaber i forhold til flere af Sundhedsstyrelsens fem initiativer er taget initiativ til at styrke indsatsen på astma- og allergiområdet. Det vil også primært være regionerne og de faglige selskaber selv som skal sikre, at initiativerne på området bæres videre.

Regionerne vil særligt have ansvaret for at bære initiativerne videre, når det gælder etableringen af allergicentre og at matche de lægefaglige kompetencer med efterspørgslen inden for allergologien på tværs af regioner – eksempelvis ved at oprette flere uddannelsesstillinger under fagområdet allergologi på landets allergicentre.

Det er derimod de faglige selskaber, som skal bære initiativerne, når det gælder at øge fokus på kompetencer i allergologi i den postgraduate lægeuddannelse. Dette, ved at indskrive allergologien i målbeskrivelsernes kompetenceoversigter, når disse skal opdateres. I forhold til at styrke håndtering af borgere med allergi i almen praksis skal den allergologiske efteruddannelsesindsats over for de alment praktiserende sikres. Dette bør sikres i et samarbejde mellem DSAM og de relevante faglige selskaber inden for allergologien."

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens oplysninger.

. / . Jeg har noteret mig, at det fremgår af regionernes samlede status på allergiområdet til Sundhedsstyrelsen, som er sendt i forbindelse med opfølgingsmødet den 26. oktober 2017, at regionerne løbende har fokus på, hvordan man kan imødegå de kapacitetsudfordringer, der opleves i forhold til udredning og behandling af allergi. Eksempelvis benytter regionerne i varieret omfang uddelegering eller opgaveoverdragelse

af udredning- og behandlingsopgaver til sygeplejesker. Der varetages udrednings- og behandlingsopgaver af allergi i speciallægepraksis. Samtidig er der fokus på samarbejdet med almen praksis og sikring af, at almen praksis besidder de rette kompetencer på området. Sluttelig er der lavet aftaler med flere privathospitaler og –klinikker, hvor udredningsretten eller behandlingsgarantien ikke kan overholdes.

Jeg kan desuden oplyse, at der er 31 erhvervsaktive speciallæger i allergologi pr. maj 2016, jf. Sundhedsstyrelsens ”Status på allergiområdet”, 2017. Hertil kommer, at der er 21 speciallæger (inden for specialerne dermatologi, lungemedicin og pædiatri) med fagområdeuddannelse i allergologi og 7 under fagområdeuddannelse pr. 1. september 2016.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Stinna Kruse Sonnichsen